

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	третій (освітньо- науковий)
Кафедра	Педагогіки та іноземної і української філології	Рік навчання	2
Галузь знань Спеціальніс ть	02 Культура і мистецтво 022 Дизайн	Вид дисципліни Семестри	Обов'язкова 3

ІНОЗЕМНА (УКРАЇНСЬКА) МОВА В НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Семестр 3 (осінь 2020)
1 жовтня – 17 жовтня 2020 року

Викладач Борбунюк Валентина Олексіївна, доцент, PhD (канд. філол. наук)

E-mail 0969255100v@gmail.com

Заняття Семестр 3 (осінь 2020)
2-й рік навчання
Заняття проводяться у режимі Zoom
П'ятниця 02.10, 09.10, 16.10 – 1 і 2 пара (4 год.)
Субота 03.10, 10.10 – 1 і 2 пара (4 год.), 17.10 – 1 і 2 пара (5 год.)
Вівторок 13.10 – 3 пара (2 год.)

Консультації **Середа (2 год.) – 3 пара**

Адреса к. 303, поверх 3, корпус 2, вул. Мистецтв, 8

Телефон 057 706-28-11 (кафедра педагогіки, іноземної та української філології)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронне листування. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (*скорочено* — ІМНД); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *jpeg, pdf*. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи, що виконані самостійно або індивідуально, повинні бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації, як і заняття, відбуваються в академії відповідно до розкладу.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Аспірант другого року навчання повинен опанувати уміння і навички мовленнєвої діяльності, що досягаються за допомогою комплексного підходу до підготовки спеціалістів для зарубіжних країн, який об'єднує в собі взаємодію комунікативних, освітніх і виховних цілей (відповідно до Стандартів української мови як іноземної, рекомендованих Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 24.06.2014 № 750) і загальноєвропейських рекомендації з мовної освіти (українське видання – Київ, 2003).

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Навчальними матеріалами для читання є оригінальні монографії та періодична література українською мовою з галузі наукових інтересів аспіранта, які аспіранти й здобувачі підбирають самостійно з урахуванням рекомендацій наукових керівників.

1. Українська мова для іноземців: навчальний посібник / Барчук О.Г., Волкова О.М., Ворона Н.О. та ін. ; за ред. Т.О. Дегтярьової. 3-тє вид., стер. Суми: Університетська книга, 2018. 400 с.
2. Український правопис [Електронний ресурс]. 2019. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Свої додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо можна запропонувати переглянути за посиланням (спеціальні навчальні сервіси у мережі Інтернет, група у ФБ, Вайбер, Zoom тощо)

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Магнітна дошка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет або магнітофон. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою курсу є досягнення такого рівня знань, навичок і вмінь (В 2), який забезпечує необхідну для фахівця комунікативну спроможність у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній та письмовій формах.

Завдання дисципліни полягають в ознайомленні аспірантів з основними критеріями у подальшому поглибленні знань з дисципліни та удосконаленні навичок і вмінь, набутих в обсязі програми «магістра мистецтвознавства» в різних видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, говорінні, читанні, письмі), достатніх для практичного використання іноземної мови в науково-дослідницькій діяльності. На лекційних та практичних заняттях аспіранти набувають умінь та навичок із використання української мови у власній науковій діяльності (знання фахової термінології, граматики, стилістики наукового письма, основ теорії перекладу, володіння навичками письмового та усного перекладу, уміння спілкуватися на професійну та наукову тематику з обраного фаху, читання україномовної наукової літератури та періодичних видань за фахом, написання статей, тез, анотацій, резюме, рефератів, укладання бібліографії, оприлюднення результатів наукової діяльності, а саме підготовка виступу для конференції, участь в обговоренні та дискусії).

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності: здатність аналізувати наукові питання та виявляти проблеми у сферах дизайну та мистецтв.

КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА: Здатність представляти наукові результати в усній і письмовій формі іноземною мовою, спроможність спілкування у міжкультурному середовищі.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 4. Представляти наукові результати іноземною мовою в усній та письмовій формі; адекватно оперувати термінологічним апаратом.

ПРН 6. Оформлювати результати дослідження відповідно до сучасних вимог наукового середовища; представляти науковій спільноті результати дослідження у вигляді наукових публікацій; презентувати усно та письмово результати дослідження на наукових конференціях.

ПРН 9. Орієнтуватися в процесі становлення і подальшого розвитку сучасної дизайнерської практики та застосовувати механізм її аналізу; знати сучасний стан наукової літератури та термінології за обраною спеціальністю.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається важливістю опанувати навички проведення наукових досліджень та оприлюднення результатів наукової роботи українською мовою.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру 1 курсу та двох семестрів 2-го курсу (8 кредитів ECTS, 240 навчальних години, у тому числі 90 годин — аудиторні лекційні та практичні заняття та 150 годин — самостійна та індивідуальна робота). Всього курс складається з 3 модулів та 9 тем.

Осіній семестр 2 курс: 27 годин (5 годин — лекції, 22 годин — практичні заняття, 53 годин — самостійна робота).

МОДУЛЬ II. ОФОРМЛЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 4. Культура читання наукового тексту: особливості сприймання, усвідомлення, розуміння.

Тема 5. Анотування і реферування наукових текстів.

Тема 6. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлювання покликань.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Семінарські та лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота здобувача спрямована на відшліфовування практичних навичок та закріплення теоретичного матеріалу. Зміст самостійної роботи включає читання оригінальних монографій та періодичної літератури українською мовою з галузі наукових інтересів аспіранта, які аспіранти й здобувачі підбирають самостійно з урахуванням рекомендацій наукових керівників, а також підготовку усних доповідей для участі у конференціях в контексті власного наукового дослідження (теми дисертації) та написання статей. Додаткових завдань, крім тих, що стосуються роботи над власним науковим дослідженням, для індивідуальної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є залік. Для його отримання необхідно пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи. Для тих аспірантів, які бажають покращити результат, передбачені додаткові письмові контрольні питання за темами дисципліни (5 балів).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	задовільно	64–74	D
			незадовільно	60–63	E
добре	82–89	B	незадовільно (повторне проходження)	35–59	FX
	75–81	C		0–34	F

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як аспірантам, так і викладачу. За необхідності аспірант має спитати дозволу вийти з аудиторії (окрім заліку та іспиту).

Вітається власна думка за темою заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на інший день або час за попередньою узгодженістю з аспірантами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимі (причини пропуску мають бути поважні і документально аргументовані). Запізнення на заняття не дозволяються. Якщо аспірант пропустив певну тему, він повинен самостійно опрацювати її та на наступному занятті відповісти на поставлені за темою питання.

Без засвоєння тем, передбачених програмою, і виконання відповідних запланованих завдань впродовж семестру аспірант до складання заліку не допускається.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Аспіранти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, аспірант втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку або іспиту — аспірант отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

МОДУЛЬ II. ОФОРМЛЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Години	Рубіжний контроль	Деталі
------	------	-------------	-------	--------	-------------------	--------

1 тиж-день	1	лекція	Культура читання наукового тексту: особливості сприймання, усвідомлення, розуміння.	2		
1 тиж-день		практичне заняття	Композиція писемного наукового тексту. Особливості заголовку наукового тексту.	2	Усне опитування	Виконання практичних завдань
1 тиж-день		практичне заняття	Основні правила вживання слів та словоформ у науковому тексті.	2	Усне опитування	Виконання практичних завдань
1 тиж-день		практичне заняття	Мовно-стилістичне оформлення композиції наукового дослідження.	3	Усне опитування	Виконання практичних завдань
2 тиж-день	2	лекція	Анотування і реферування наукових текстів	2		
2 тиж-день		практичне заняття	Реферат як жанр академічного письма. Складові реферату.	2	Усне опитування	Виконання практичних завдань
2 тиж-день		практичне заняття	Функції і різновиди анотацій. Ключові слова.	2	Описова анотація до одного із фахових видань (письмово)	Роздруківка приноситься (надсилається на електронну пошту викладача) на заняття
2 тиж-день		практичне заняття	Особливості лексики – стандартні формулювання у рефератах та анотаціях.	3	Усне опитування	Виконання практичних завдань
3 тиж-день	3	лекція	Основні правила бібліографічного опису джерел.	1	Бібліографічний огляд запропоновану викладачем тему	Роздруківка приноситься на заняття (надсилається на електронну пошту викладача)

3 тиж-день	практичне заняття	Правила оформлювання покликань у науковому тексті	3	Виконання практичних завдань
3 тиж-день	практичне заняття	Написання розширеного реферату за темою дисертаційного дослідження (відповідно до опрацьованих публікацій)	3	Роздруківка приноситься на заняття (надсилається на електронну пошту викладача)
3 тиж-день	практичне заняття	Усна презентація реферату за темою майбутнього дослідження аспіранта	2	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

МОДУЛЬ II. ОФОРМЛЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–20
2	Поточний контроль	0–20
3	Поточний контроль	0–20
КМР	Презентація реферату за темою майбутнього дослідження аспіранта	0–40
Всього балів		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
0–20	0–40	
16-20	36-40	Аспірант глибоко засвоїв програмовий матеріал, вільно володіє ним, послідовно і логічно викладає його, тісно ув'язує теорію з практикою, правильно обґрунтовує прийняття рішення, уміє самостійно узагальнити і викласти суть розглянутої проблеми, не відчуває труднощів з відповідями при зміні завдань. Із загального обсягу аспірант правильно виконує 90-100 % завдань.
12–15	32–35	Аспірант в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок. Демонструє добрий рівень розуміння та узагальнення матеріалу (кількість вірних відповідей складає 80-89%). Може правильно застосувати теоретичні положення при вирішенні практичних завдань, але для визначення дійсного ступеня знань аспіранта екзаменатор змушений задавати додаткові запитання і уточнити окремі відповіді. Уміє правильно вибирати та вживати лексичні та

			граматичні одиниці в аналізованих наукових текстах. Правильно розуміє логічні зв'язки у тексті, але допускає помилки щодо виокремлення певних лексико-стилістичних особливостей аналізованого наукового тексту.
8–11	22–31		Аспірант у повному обсязі опанував матеріал теми. Демонструє достатній рівень розуміння та узагальнення матеріалу (кількість вірних відповідей 65-79%). Уміє вибирати та вживати лексичні та граматичні одиниці в аналізованих наукових текстах, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з розумінням наукового тексту. Виокремлює науковий стиль тексту, але не вміє пояснити його лексико-стилістичні та граматичні особливості.
4–7	10–21		Аспірант не в повному обсязі опанував матеріал теми. Демонструє низький рівень розуміння та узагальнення матеріалу (має багато помилок, вірно виконано тільки 60-65% завдань). Робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрити логічні і зв'язки у тексті, не може виокремити та пояснити лексико-стилістичні та граматичні особливості аналізованих текстів. Наявні проблеми з розумінням тексту.
1–3	1–9		Аспірант в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (Наявні значні проблеми з розумінням тексту, вірно виконані завдання нижче 60 %, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
0	0		Пропуск рубіжного або підсумкового контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність аспіранта під час практичних занять (2), виступ на конференції або публікацію статті за темою дослідження, виконані в межах дисципліни (до 8 балів). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

1. Державний стандарт України «Українська мова як іноземна. Рівні загального володіння та діагностика / Укладачі: Данута Мазурик (ЛНУ ім. Івана Франка), Олександра Антонів (ЛНУ ім. Івана Франка, ГО «Центр україністики»), Олена Синчак (Український католицький університет), Галина Бойко (НУ «Львівська політехніка», МІОК). 2018.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. д. пед. н. проф. С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Пономарів О. Культура слова: мовностилістичні поради. – К.: Либідь, 1999. – 240 с.
4. Семенов О. М. Культура наукової української мови : навч. пос. Київ: Академія, 2012.
5. Українська мова для іноземців: навчальний посібник / Барчук О. Г., Волкова О. М., Ворона Н. О. та ін. ; за ред. Т.О. Дегтярьової. 3-тє вид., стер. Суми : Університетська книга, 2018. 400 с.

Словники

1. Антонович Є. А. Російсько-український словник-довідник з інженерної графіки, дизайну та архітектури / Є. А. Антонович. – Львів : Світ, 2001.– 240 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т.Бусел. — К., Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005.
- 3.
4. Ілюстрований словник архітектурних термінів / Т. М. Клименюк, В. І. Проскураков, Х. І. Ковальчук. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. – 180 с
5. Криворучко О. Ю. Сучасна архітектура. Термінологічний словник / О. Ю. Криворучко. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2008. – 136 с.
6. Російсько-український та українсько-російський словник термінів будівництва й архітектури : В 2 т. / За ред. Романа Кінаша. – Львів : Ліга-Прес, 2005. Т. 1. – 960 с.; Т. 2. – 960 с.
7. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О.Сербенська, З.Терлак. — К.: Знання, 2006.
- 8.
9. Словник з дизайну і ергономіки / В. О. Свірко, А. Т. Ашерев, О. В. Бойчук та ін. – Київ : НТМТ, 2009. – 131 с.
10. Словник української мови [Текст]: у 20 т. / НАН України, Укр. мов.-інформ. фонд. – К. : Наукова думка, 2010 – . - Т. 1–10.
11. Словник української мови [Текст]: в 11 т. – Київ : Наукова думка, 1970–1980.
12. Український правопис [Електронний ресурс]. – 2019. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>